

megjelentetését. Tegyen meg mindent az elfogadott javaslatok megvalósítására, készítse elő, és megfelelő időpontban. — lehetőleg 1989-ben — hívja össze a VI. Anyanyelvi Konferenciát.

A konferencia résztvevői teljes mértékben átérzik a szórványmagarság körében folyó magyar nyelvi és kulturális nevelés terén rájuk háruló feladatok fontosságát. Ezért megvalósításukat nem csupán a Védnökségtől várják, hanem személy szerint maguk is teljes felelősséggel vállalják, hogy részt vesznek a közösen kijelölt nemes feladatok elvégzésében. És ebben számítanak a magyar családok megértésére, közreműködő segítségére.

A magyar nyelv megtartása, a magyar kultúra ápolása, terjesztése, a magyarságtudat ébren tartása és erősítése közös ügye minden magyarnak. Ezért a konferencia résztvevői — az előző anyanyelvi konferenciák szellemében — kérik a magyar nyelv és a magyar kultúra megőrzésének, ápolásának és terjesztésének minden hívét, tanácsaikkal, mindennapos önzetlen tevékenységükkel járuljanak hozzá ahhoz, hogy az anyanyelvi mozgalom nemes és tiszta céljai időben és eredményesen megvalósulhassanak.

Veszprém, 1985. augusztus 9.

Az V. Anyanyelvi Konferencia résztvevői

Az Anyanyelvi Konferencia Védnökségének névsora

Elnök:

LŐRINCZE LAJOS az MTA
Nyelvtudományi Intézetének
tudományos tanácsadója, c.
egyetemi tanár

Titkár:

BARTOS GYÖRGY az MVSZ
munkatársa

A Védnökség tagjai:

Amerikai Egyesült Államok:

ÉLTETŐ LAJOS egyetemi tanár
FEKETE PÁL a Magyar Öregdiák
Szövetség elnöke

HARASZTI SÁNDOR orvos, baptista
lelkész

NAGY KÁROLY egyetemi tanár
SINOR DÉNES egyetemi tanár

Anglia:

CZIGÁNY LÓRÁNT egyetemi tanár
NÉMETH ERZSÉBET a Manchesteri
Kossuth Klub titkára

ROMHÁNYI LÁSZLÓ az Angliai Magyar
Egyesületek Koordináló Bizottságának
elnöke

Ausztria:

GALAMBOS FERENC római katolikus
lelkész

MOÓR JÁNOS a Burgenlandi Magyar
Kultúr-egyesület elnöke

ROSSMY RUDOLF az Ausztriai
Egyesületek Képviselő Bizottságának
elnöke

SOLYMOS LÁSZLÓ a Grazi Magyar
Egyesület alelnöke

Belgium:

MOÓR JÁNOS a Tubize-i Kulacs
Néptáncsoport vezetője

TASNÁDY T. ÁLMOS műfordító

Dánia:

FAERSTAIN KATALIN egyetemi lektor

Franciaország:

NAGY PÁL költő, lapszerkesztő
NYÉKI LAJOS egyetemi tanár

Hollandia:

DEDINSZKY ERIKA költő

Kanada:

CSAPÓ MARGIT egyetemi tanár
KOMJÁTHY ALADÁR református lelkész

Német Szövetségi Köztársaság:

WEISS VALÉR a Brémai Német-Magyar
Egyesület vezetője

Olaszország:

FERRARI MÁRIA a Milánói Magyar Klub
vezetője

Svédország:

LÁZÁR OSZKÁR egyetemi tanár
RUTTKAI IVÁN a Svéd-Magyar
Kultúrklub vezetője

Magyarország:

BÁNK JÓZSEF váci érsekpüspök

BARTÓK BÉLA a Magyar Unitárius
Egyház főgondnoka

BOGNÁR JÓZSEF akadémikus, az MVSZ
elnöke

CZINE MIHÁLY egyetemi tanár
DEBRECZENI TIBOR a Népművelési
Intézet osztályvezetője

FÖLDESI BÉLA a debreceni pedagógus-
továbbképző tanfolyam igazgatója

GINTER KÁROLY a Védnökség
Pedagógiai Bizottságának társelnöke

IMRE SAMU akadémikus, a Nyelvünk és
Kultúránk szerkesztője

KÁLMÁN BÉLA akadémikus, ny. egyetemi
tanár

KANESÜTZ LAJOSNÉ a Sárospataki Nyári
Kollégium igazgatója

KÁRPÁTI JÓZSEF az MVSZ ny. főtíkára
KERESZTURY DEZSŐ akadémikus, költő,
az MVSZ alelnöke

MARÓTI GYULA a Védnökség Kulturális
Bizottságának elnöke

MOLNÁR ZSUZSA a balatoni nyelvi
táborok szakfelügyelője

POMOGÁTS BÉLA az MTA
Irodalomtudományi Intézetének
tudományos munkatársa

RANDÉ JENŐ az MVSZ főtíkára

RÁNKI GYÖRGY akadémikus, egyetemi
tanár

SZABÓ ZOLTÁN az MVSZ ny. főtíkára, a
Magyar Fórum elnöke

SZAMOSKÖZY ISTVÁN ny. református
püspök, az MVSZ alelnöke

SZATHMÁRI ISTVÁN egyetemi tanár, az
Egyetemi Oktatók Fórumának vezetője

SZENDE ALADÁR a Védnökség
Pedagógiai Bizottságának társelnöke

SZENNAY ANDRÁS pannonhalmi főpát

SZÍTTS PÁL az MVSZ főtíkárhelyettese

TÓTH KÁROLY református püspök
TÓTH SÁNDOR a Kőszegi Jurisich Miklós
Gimnázium igazgatója

A Bárczi Géza Emlékéremmel kitüntetettek névsora

Bújdosó Alpár (Ausztria)
Debreczeni Tibor (Magyarország)
Dedinszky Erika (Hollandia)
Dörnyei László (Magyarország)

Földesi Béla (Magyarország)
Friedrichs Gizella (USA)
Gergely Ferenc (Franciaország)
Hamza András (USA)

Haraszi Sándor (USA)
Herterich Katalin (Svédország)
Kemény Mihály (Franciaország)
Lónyai László (Ausztria)

Pomogáts Béla (Magyarország)
Simay Zsuzsa (Magyarország)
Solymos László (Ausztria)
Tasnády T. Álmos (Belgium)

Az V. Anyanyelvi Konferencia résztvevőinek névsora

Adriányi Gábor (NSZK)
Andai Ferenc (Kanada)
Assendelft Krisztics Ilona (Hollandia)
Balassa Iván (Budapest)
Balikó Lajos (Ausztria)
Balogh Sándorné (Kanada)
Bánk József (Vác)
Baranyai Tamás (Domony)
Bartók Béla (Budapest)
Bartos György (Budapest)
Bayerle Gusztáv (USA)
Békési Ildikó (Dánia)
Béky Halász Iván (Kanada-Budapest)
Bényi József (Budapest)
Beöthy Erzsébet (Hollandia)
Berthel Marlné (Franciaország)
Bíró Béla (USA)
Bíró Ruth (USA)
Bode A. György (USA)
Bognár József (Budapest)
Borodi László (USA)
Böröcz József (Budapest)
Budai Imre (Budapest)
Bújdosó Alpár (Ausztria)
Czigány Lóránt (Anglia)
Czine Mihály (Budapest)
Csapó Margit (Kanada)
Csapó Zoltán (Veszprém)
Cservenska Judit (Budapest)
Csécsy Magdolna (Franciaország)
Csókos Györgyi (Budapest)
Csonka Ernő (Budapest)
Csoóri Sándor (Budapest)
Csnrba Tibor (Lengyelország)
Darázdsdi József (Hollandia)
Deák Zoltán (USA)
Debreceni Emőke (NSZK)
Debreczeni Tibor (Budapest)
Dobó Attila (Ausztria-Pécs)
Domán István (Budapest)
Dovala Márta (Budapest)
Dováth Anna Mária (Nyugat-Berlin)
Duroveez András (Kanada)

Dús László (USA)
Ebergényi Nándor (Svédország)
Előd László (USA)
Éltető Lajos (USA)
Erdős József (Budapest)
Fábián Pál (Budapest)
Faerstain Katalin (Dánia)
Faragó Ferenc (Jugoszlávia)
Farkas Pál (Belgium)
Fazekas Tiborc (Budapest-NSZK)
Fekete Gyula (Budapest)
Fekete Pál (USA)
Fenyvesi István (Anglia)
Ferrari Mária (Olaszország)
Földesi Béla (Debrecen)
Gacsó László (Uruguay)
Galambos Ferenc (Ausztria)
Galántai Ambrus (Budapest)
Gara Mihály (NSZK)
Garay Melinda (Budapest)
Gaszó Gáborné (Venezuela)
Genzwein Ferenc (Veszprém)
Ginter Károly (Budapest)
Gombár Edit (Svédország)
Graf Rezső (Budapest)
Gyuricza László (Veszprém)
Halász György (Budapest)
Hanák Péter (Budapest)
Haraszi Sándor (USA)
Hascher Erzsébet (NSZK)
Havasi Zoltán (Budapest)
Hegyeshalmi László (Veszprém)
Heil Bálint (Veszprém)
Herterich Katalin (Svédország)
Hoffmann Béres Zsuzsanna (NSZK)
Hollósi Klára (Kanada)
Horváth Judit (Budapest)
Horváthné Baranyay Márta (Budapest)
Hölvényi György (Budapest)
Hörsik Richárd (Sárospatak)
Imre Miklós (Veszprém)
Imre Samu (Budapest)
István János (Veszprém)

Juhász Ferenc (Veszprém)
 Káldy Zoltán (Budapest)
 Kálmán Béla (Debrecen)
 Kardos István (Anglia)
 Karl Irén (NSZK)
 Kárpáti József (Budapest)
 Kasnyik András (Budapest)
 Kemenes Kettner Béla (Kanada)
 Kemény Mihály (Franciaország)
 Ker csmár Janez (Jugoszlávia)
 Kerékgyártó István (Budapest)
 Kerékgyártó László (Budapest)
 Kereszty Sára (Budapest)
 Kesztyűs Tibor (NSZK)
 Kisch Klára (Svédország)
 Komlós Attila (Budapest)
 Korzenszky Richárd (Pannonhalma)
 Kovách Attila (Veszprém)
 Kovács László (USA)
 Kovács Márton (Kanada)
 Kovács Réka (Franciaország)
 Kovács Dániel (Sárospatak)
 Kozári Zoltán (Budapest)
 Kőmives János (NSZK)
 Köpeczi Béla (Budapest)
 Kulcsár Zsuzsanna (Csehszlovákia)
 Kulifay Imre (Franciaország)
 Laczkovits Emőke (Veszprém)
 Lázár Oszkár (Svédország)
 Lehel László (Budapest)
 Lelkes Lajosné (Budapest)
 Lillywhite Paróczy Sára (Anglia)
 Lóczy Miklósné (Anglia)
 Lónyai László (Ausztria)
 Lőrincze Lajos (Budapest)
 Lukács László (Budapest)
 Majtinszkaja Klára (Szovjetunió)
 Mangold Gyula (Dánia)
 Marác László (Hollandia)
 Maróti Gyula (Budapest)
 Mészáros Mária (Jugoszlávia)
 Miklóssi István (Kanada)
 Molnár Attila (Veszprém)
 Molnár István (Budapest)
 Molnár Kinga (USA)
 Molnár Zsuzsa (Budapest)
 Moór János (Ausztria)
 Nagy János (Debrecen)
 Nagy Károly (USA)
 Nagy Pál (Franciaország)
 Nagy Piroska (USA)
 Nagy Zsuzsanna (USA)
 Navracsics Tibor (Veszprém)
 Németh Erzsébet (Anglia)
 Némethy Lászlóné (Kanada)
 Nyéki Lajos (Franciaország)
 Nyéki Mária (Franciaország)
 Nyíri Tamás (Budapest)
 Ormándy László (Anglia)
 Orosz Sándor (Veszprém)
 Pakusza Vilmos (Kőszeg)
 Papp Erzsébet (Anglia)
 Papp Sándor (Veszprém)
 Pásztor Andrej (Csehszlovákia)
 Pátka László (Veszprém)
 Pereszlényi Pintér Márta (USA)
 Pomogáts Béla (Budapest)
 Poppe Ilma (NSZK)
 Pozsonyi László (Budapest)
 Randé Jenő (Budapest)
 Ránki György (Budapest)
 Ráth Iván (Ausztria)
 Rátki András (Budapest)
 Révész Bertalan (Csehszlovákia)
 Romhányi László (Anglia)
 Rozmán Lajos (NSZK)
 Ruttkay Iván (Svédország)
 Ruzicska Józsefné (Budapest)
 Sallai Mária (Veszprém)
 Simon Sylviane (Kanada)
 Sinor Dénes (USA)
 Sipka Ferenc (Budapest)
 Soltész Jánosné (Budapest)
 Solymos László (Ausztria)
 Somorjai József (Budapest)
 Sonkoly Pál (Veszprém)
 Sozan Éva (USA)
 Steip Ferenc (Ausztria)
 Steip Ferenccné (Ausztria)
 Szabó Ferenc (Svédország)
 Szabó Géza (Budapest)
 Szabó Kornél (Ausztrália)
 Szabó László (Budapest)
 Szabó Zoltán (Budapest)
 Szadló Éva (Anglia)
 Szakály Éva (Anglia)
 Szalkai József (Veszprém)
 Szamosközi István (Budapest)
 Szántó Miklós (Budapest)
 Szász Dénes (Budapest)
 Szélesi Józsefné (Anglia)
 Szende Aladár (Budapest)

Szende Virág (Budapest)
Szendi József (Veszprém)
Szendrői Erzsébet (Svédország)
Szennay András (Pannonhalma)
Szépe György (Budapest)
Szepessy Sándor (Franciaország)
Szilágyi Ferenc (Budapest)
Szilassy Attila (Budapest)
Szloboda János (Jugoszlávia)
Szűts Pál (Budapest)
Tatár Mária (Norvégia)
Tenke Sándor (Budapest)
Tímár Vera (Veszprém)
Tosaki Jánosné (Franciaország)
Tömössy László (Kanada)
Töröcsik Zoltán (Veszprém)
Trombitás Dezső (USA)
Újszászy Kálmán (Sárospatak)
Umensten Éva (Svédország)
Ürögi Ernő (Csehszlovákia)
Vajda György (Budapest)
Várdy Béla (USA)
Várdy Huszár Ágnes (USA)
Varga Béla (Veszprém)
Varga Imréné (Budapest)
Varga Mihályné (Budapest)
Vármai Pál (Kanada)
Viczián János (Budapest)
Weiss Valér (NSZK)

Az V. Anyanyelvi Konferencián elhangzott előadások

Az együttes ülések anyaga

Megnyitóbeszéd: Bognár József, Heil Bálint, István János
Lőrincze Lajos: Az Anyanyelvi Konferencia Védnökségének beszámolója
Hozzászólások: Sinor Dénes (USA), Czigány Lóránt (Anglia)
Újszászi Kálmán: A magyar egyházak tevékenysége a magyar nyelv és kultúra ápolásában
Hozzászólások „az egyházak és az egyesületek tevékenysége a magyar nyelv és kultúra ápolásában”
témához: Nyíri Tamás, Kulifay Imre (Franciaország), Galambos Ferenc (Ausztria), Trombitás
Dezső (USA), Bartók Béla, Kemény Mihály (Franciaország), Bánk József, Baranyai Tamás,
Szabó Géza, Bíró Béla (USA), Lukács László, Fekete Pál (USA), Romhányi László (Anglia),
Komlós Attila, Korzenszky Richárd, Rozmán Lajos (NSZK), Hölvényi György
Pomogáts Béla: Irodalmunk a nemzet szolgálatában
Hozzászólások: Fekete Pál (USA), Nagy Pál (Franciaország), Hoffmann Béres Zsuzsanna (NSZK),
Kesztyűs Tibor (NSZK), Nagy Károly (USA), Cservenka Judit, Haraszi Sándor (USA), Maróti
Gyula, Nagy János, Kovács László (USA), Steip Ferenc (Ausztria), Nagy Pál (Franciaország),
Béky Halász Iván (Kanada-Budapest), Kerékgyártó István, Pomogáts Béla
Beszámoló a bizottságok munkájáról
Ginter Károly-Szende Aladár: Pedagógiai munkabizottság
Maróti Gyula: Kulturális munkabizottság
Kálmán Béla: Egyetemi oktatók fóruma
Lőrincze Lajos: Megjegyzések, gondolatok, tanulságok
Hozzászólások: Nagy Károly (USA), Várdy Béla (USA)
Köpeczi Béla: Tájékoztató művelődéspolitikai kérdésekről
Záróbeszéd: Randé Jenő, Bognár József

A pedagógiai munkabizottság ülésének anyaga

A készülő tankönyvek próbafelvezeteinek vitája
Dovala Márta: Süni kalandjai
Szende Aladár: Aranyablak
Ginter Károly: Magyar beszélgetések
Vita a tankönyvekről
Süni kalandjai
Csécsy Magdolna (Franciaország)
Umensten Éva (Svédország)
Ginter Károly
Szabó Ferenc (Svédország)
Böröcz József
Molnár Zsuzsa
Aranyablak
Böröcz József
Csécsy Magdolna (Franciaország)
Kisch Klára (Svédország)

Somorjai József

Magyar beszélgetések

Herterich Katalin (Svédország)

Horváthné Baranyay Márta

Szendrői Erzsébet (Svédország)

Kováts Dániel

A magyar nyelv külföldi tanításának helyzete, tapasztalatai, tervei

Erdős József: Egy új nyelvkönyv idegeneknek

Sallai Mária: A Hungarian Words and Pictures hanganyagáról

Szabó Ferenc (Svédország): Egy nemzetközi tankönyv- és tanszerjegyzék Svédországban

Bíró Ruth (USA): Megjelenőben az első magyar-angol képes szótár

Sonkoly Pál: Az Országos Oktatástechnikai Központ műsorkazettái

Pakusza Vilmos: A közzei program

Molnár Zsuzsa: A balatoni nyelvi táborokról

Csécsey Magdolna (Franciaország): Választás és sorrendbe fűzés: út a beszédkészség elsajátításához

Gombár Edit (Svédország): A magyarságismeret elmélyítése

Umensten Éva (Svédország): Magyartanárképzés Svédországban

Herterich Katalin (Svédország): A magyar nyelv tanítása Svédországban

Kisch Klára (Svédország): Anyanyelvi oktatás Svédországban

Karl Irén (NSZK): Német felnőttek tanítása magyar nyelvre

Poppe Ilma (NSZK): Német felnőttek tanítása magyar nyelvre

Andai Ferenc (Kanada): Egy tanulmányi verseny hasznos következményei Kanadában

Szépe György: Több helyen több időt töltsenek külföldön a tanárjelöltek!

Kovács Réka (Franciaország): Magnószalag és füzet — együtt

Graf Rezső: Kosztolányi Dezső nyelvművelő öröksége

A kulturális munkabizottság tanácskozásainak anyaga

Maróti Gyula: Elnöki bevezető

Hozzászólások: Kerékgyártó István, Csókos Györgyi, Dús László (USA), Hoffmann Béres Zsuzsanna (NSZK), Romhányi László (Anglia), Maróti Gyula, Némethy Lászlóné (Kanada), Ruzicska Józsefné, Balassa Iván, Faerstain Katalin (Dánia), Ruttkay Iván (Svédország), Csorba Tibor (Lengyelország), Béky Halász Iván (Kanada-Budapest), Durovecz András (Kanada), Kemény Mihály (Franciaország), Rozmán Lajos (NSZK), Kerékgyártó István

Az egyetemi oktatók fórumának anyaga

Nyéki Lajos (Franciaország): A párizsi felsőfokú magyaroctatás helyzete

Hozzászólások: Éltető Lajos (USA), Sinor Dénes (USA), Révész Bertalan (Csehszlovákia), Nyéki Lajos (Franciaország), Marác László (Hollandia), Fazekas Tiborc (Budapest-NSZK), Imre Samu, Marác László (Hollandia), Imre Samu, Kálmán Béla

Hanák Péter: A magyar történelem oktatásának, terjesztésének céljai és módszerei

Hozzászólások: Papp Sándor, Hanák Péter, Lázár Oszkár (Svédország)

Várdi Béla (USA): Az amerikai magyar történettudomány és a magyar öntudat ápolása

Hozzászólások: Sinor Dénes (USA), Ránki György, Adriányi Gábor (NSZK), Majtinszkaja Klára (Szovjetunió), Hollósi Klára (Kanada), Nagy János, Kálmán Béla, Révész Bertalan

(Csehszlovákia), Farkas Tiborc (Budapest-NSZK), Faerstain Katalin (Dánia), Várnai Pál (Kanada)

Az egyesületi vezetők tanácskozásának anyaga

Szűts Pál: Vitaindító előadás

Hozzászólások: Szepessy Sándor (Franciaország), Fenyvesi István (Anglia), Kárpáti József, Tömössy László (Kanada), Ferrari Mária (Olaszország), Papp Erzsébet (Anglia), Szloboda János (Jugoszlávia), Moór János (Ausztria), Kemenes Kettner Béla (Kanada), Dováth Anna Mária (Nyugat-Berlin), Lillywhite Daróczy Sára (Anglia), Szűts Pál, Durovecz András (Kanada), Galántai Ambrus, Romhányi László (Anglia), Debreczeni Tibor, Hoffmann Béres Zsuzsanna (NSZK)

Szűts Pál: Elnöki zárzó